

רשומות

הצעות חוק

22 בינואר 1989

1914

ט"ז בשבט התשמ"ט

עמוד

13 חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 8), התשמ"ט-1989

מתפרסמת כזה הצעות חוק מטעם ועדת הכספים של הכנסת:

[204] חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 8), התשמ"ט-1989

תיקון סעיף 10

1. בסעיף 10 לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973¹ -

(1) בסעיף קטן (ה), האמור בפסקה (3) יסומן (2) ובמקום פסקאות (1) ו-(2) יבוא:

"(1) לא היה הדין וחשבון לפי סעיף קטן (ב) או (ד) חיובי, יחזיר יושב-ראש הכנסת לאוצר המדינה, על כל חריגה מהסכומים שנקבעו על פי סעיף 7(א) או (ב), שליש מסכום החריגה, ובלבד שסכום החזרה לא יעלה על 15% מהסכום אשר הסיעה זכאית לו לפי סעיף 2(א)(1) או מהסכום השנתי אשר הסיעה זכאית לו לפי סעיף 2(א)(2), לפי הענין; החזרה תיעשה מתוך היתרה האמורה בסעיף 4(ב)(2) או מתוך התשלומים הקרובים למימון הוצאותיה השוטפות של הסיעה, לפי הענין."

דברי הסבר

מתוך הסכום המגיע לה כשל המנדטים שבהם זכתה, היתרה של 15% המשולמת רק כאשר הדין וחשבון הוא חיובי. הסייג המפורט להוראה זו, הנתון בפסקה (2) של סעיף 10(ה) לחוק, עודנו עוסק בחריגות המחושבות בשקלים ישנים, ועל כן איננו משמעותי היום. הדין הקיים לגבי הוצאות שוטפות הוא שעל כל חריגה, קטנה או גדולה, נשללים מהסיעה, קטנה או גדולה, שלושת התשלומים הקרובים למימון הוצאותיה השוטפות. לפי החוק המוצע יישלל מהסיעה החורגת, בהוצאות בחירות או בהוצאות שוטפות, שליש מסכום

החוק המוצע כזה מכון בעיקר לשלושה תיקונים בענין מימון מפלגות, ואגב כך מוצעים כמה תיקונים ביני דרכי תעמולה בבחירות.

סעיף 1 התיקון הראשון המוצע עוסק במצב שמתעורר כאשר הדין וחשבון של מבקר המדינה לגבי החשבונות של מפלגה - לגבי הוצאות בחירות או לגבי הוצאות שוטפות - איננו חיובי. הדין הקיים לגבי הוצאות בחירות הוא שעל כל חריגה, קטנה או גדולה, נשללת מהסיעה, קטנה או גדולה,

¹ סי"ח התשל"ג, עמ' 52; התשמ"ח, עמ' 166.

(2) בסופו יבוא:

"(ז) דו"ח מבקר המדינה על פי סעיף זה יהיה ניתן לפרסום על ידי יושב ראש הכנסת בלבד, ורשאי הוא, לפי שיקול דעתו הבלעדי, להורות שלא יפורסם פרט מסויים מתוך הדו"ח."

2. בסעיף 3 להחלטת מימון מפלגות (יחידות מימון ומועדי תשלום) (תיקון), התשמ"ט-1988,² פסקה (1) מאושרת בזה.

3. בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959³ - תיקון חוק הבחירות (דרכי תעמולה)

(1) האמור בסעיף 10 יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המתפרסמות בעתונים יומיים, בשבועונים או בירחונים, אלא בהגבלות אלה:

(1) מודעה לא תהיה גדולה מ-40 אינץ';

(2) מודעה תהיה מודפסת בלא יותר משני צבעים;

(3) לא תפורסם יותר ממודעה אחת ביום מטעם כל מפלגה בעתון אחד;

(4) לא תפורסם מפלגה יותר מ-10,000 אינץ' בסך הכל במשך שלושת החדשים שלפני יום הבחירות."

(2) בסעיף 15 א -

(א) בראשו יבוא:

"(א) לא יהיו שידורים של תעמולת בחירות בטלוויזיה אלא ב-21 הימים שלפני הבחירות."

(ב) סעיף קטן (א) יסומן (ב), ובו, במקום "6 דקות" יבוא "3 דקות";

(ג) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יסומנו כסדרם (ג) ו-(ד).

דברי הסבר

סעיף 3 מוצעים שלושה תיקונים בחוק הבחירות (דרכי תעמולה) שיהיה בהם כדי להפחית בהוצאות המפלגות ובזיקתן למימון:

(1) סעיף 10 הקיים קובע הגבלות על מודעות תעמולה המוצגות ברבים, וכאן מוצע לקבוע הגבלות גם על מודעות תעמולה המתפרסמות בעתונים, בשבועונים ובירחונים; הוראה חדשה זו תחול גם על הבחירות לרשויות המקומיות:

(2) מוצע כי שידורים של תעמולת בחירות לכנסת בטלוויזיה לא יהיו אלא ב-21 הימים שלפני הבחירות;

(3) מוצע כי תוספת זמן שידור הנתונה לכל מפלגה המיוצגת בכנסת היוצאת תהיה לא 6 דקות אלא 3 דקות לכל חבר שלה בכנסת.

חברי הכנסת: נאום ארד, עוזי ברעם, פסח גרופר, אריאל ויינשטיין, יהושע מצא, ערנה סולודר, עובדיה עלי, חיים רמון, יעקב שמאי, דן תיכון

החריגה, ובלבד ששליש זה אינו יותר מ-15% מכלל מימון הבחירות המגיע לסיעה או מהמימון השנתי המגיע לה, לפי הענין.

לפי התיקון השני המוצע יהיה יושב ראש הכנסת רשאי להורות שלא יפורסם פרט מסויים מתוך דו"ח מבקר המדינה על בקורת חשבונות הסיעות. הכוונה היא לפרטים העלולים לפגוע באופן בלתי צפוי ביחידים בארץ או בחוץ לארץ.

סעיף 2 מוצע לאשרר הוראה בהחלטת ועדת הכספים בדבר הגדלת יחידת המימון, הוראה הבאה להחיל את ההגבלה אף על הבחירות לכנסת השתים עשרה, שנתקיימו לפני שהחלטה נתקבלה. בעקבות צו על תנאי שהוציא בית המשפט העליון החליט יושב ראש הכנסת שלא לבצע שום תשלום לפי ההוראה שמדובר בה, עד אשר תאושרר בחוק. הערך הכספי של אישור זה הוא 15,468,000 שקלים חדשים, ומימונו יצטרך להיות בדרך של העברה מהרזרבה הכללית.

² ק"ח התשמ"ט, עמ' 288.
³ ס"ח התשי"ט, עמ' 138.